

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಜಿ. ಪಿ. ಬಸವರಾಜು

ಮೆರಗು ನೀಡುವ
ಬರಗಣಿ ಭಟಿ ಕೂಡಿ
ಕಾರ್
ಕಾರ್ ಪುಸ್ತಕ
PH: 2267639

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪಾದಕ: ವೈ.ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ

ಉದಯವಾಣಿ

UDAYA/ANI — KANNADA SAPTHAHKA — MANIPAL
RNI No. 17179/70
ಮಂಜುಳ, ರವಿವಾರ, ದಿ. ೨೦. ೧೨. ೧೯೯೨

Regd. No. KRN R 1
ಮಂಜುಳ: 32

ಪುಟಗಳು: 12 + 4 ಮ್ಯಾಗಜಿನ್
ಚಿತ್ರ: ರೂ. 2-10

ನೃತ್ಯಕಟ್ಟೆಗಳು
322332

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ

ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಸಾರದ ಕಟ್ಟಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ
ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೊಸಪೇಟೆ-ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಪ್ರಕಟ

ಬೆಂಗಳೂರು 28-1-1994 ಶುಕ್ರವಾರ

CITY

ಕಾಶ್ಮೀರ: ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳ

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಶ್ರೀ ಲೂಕೋಸ್ ವಲ್ಲತರೈ ಐ. ಎ. ಎಸ್.

ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ

ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ

ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

ಜಿ. ನಾರಾಯಣ

ಎಲ್. ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್

ಶಾಂತರಸ

ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ

ಗೊ. ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ

ಪಿ. ಎಸ್. ಶಂಕರ್

ಶಿವಶಂಕರ ಹಿರೇಮಠ

ಆರ್. ಎಸ್. ರಾಜಾರಾಮ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಲ್. ಜಿ. ಸುಮಿತ್ರ

ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀಯುತರಾದ

ಎಸ್. ಜಿ. ನಾಗಲೋಟಿಮಠ

ಕೆ. ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ

ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಸಿ. ಆರ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಬಿ. ಎ. ಶ್ರೀಧರ

ಲಿಂಗದೇವರು ಹಳೆಮನೆ

ಭ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರರಾವ್

ಭಕ್ತಪ್ರಿಯ

ಎಂ. ಪಿ. ಪರಮಶೇಖರಯ್ಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾ ರಾಂಕುಮಾರ್

ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
ನವಸಾಕ್ಷರ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಲೆ - ೩೬

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಜಿ. ಪಿ. ಬಸವರಾಜು

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಹಂಪಿ-೫೮೩ ೨೦೦

PATRIKEGALU : by G. P. Basavaraju. Published by The Director of Prasaranga,
Kannada University, Hampi - 583 211, KARNATAKA.

First Impression 1994, Pp. i i + 26, Rs. 8.00.

© Kannada University 1994

ಸಂಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ

ಎಚ್. ಎಸ್. ಶ್ರೀಮತಿ

ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಪ್ರಸಾರಾಂಗ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಹಂಪಿ - ೫೮೩ ೨೧೧

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ

ಕೆ. ಮಕಾಳಿ

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೮.೦೦

ಮುದ್ರಕರು

ವಿನಾಯಕ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

8/1, ಮಾರೇನಹಳ್ಳಿ, 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 23ನೇ ಮೇನ್,

ಜೆ. ಪಿ. ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 078.

ಫೋನ್: 642102

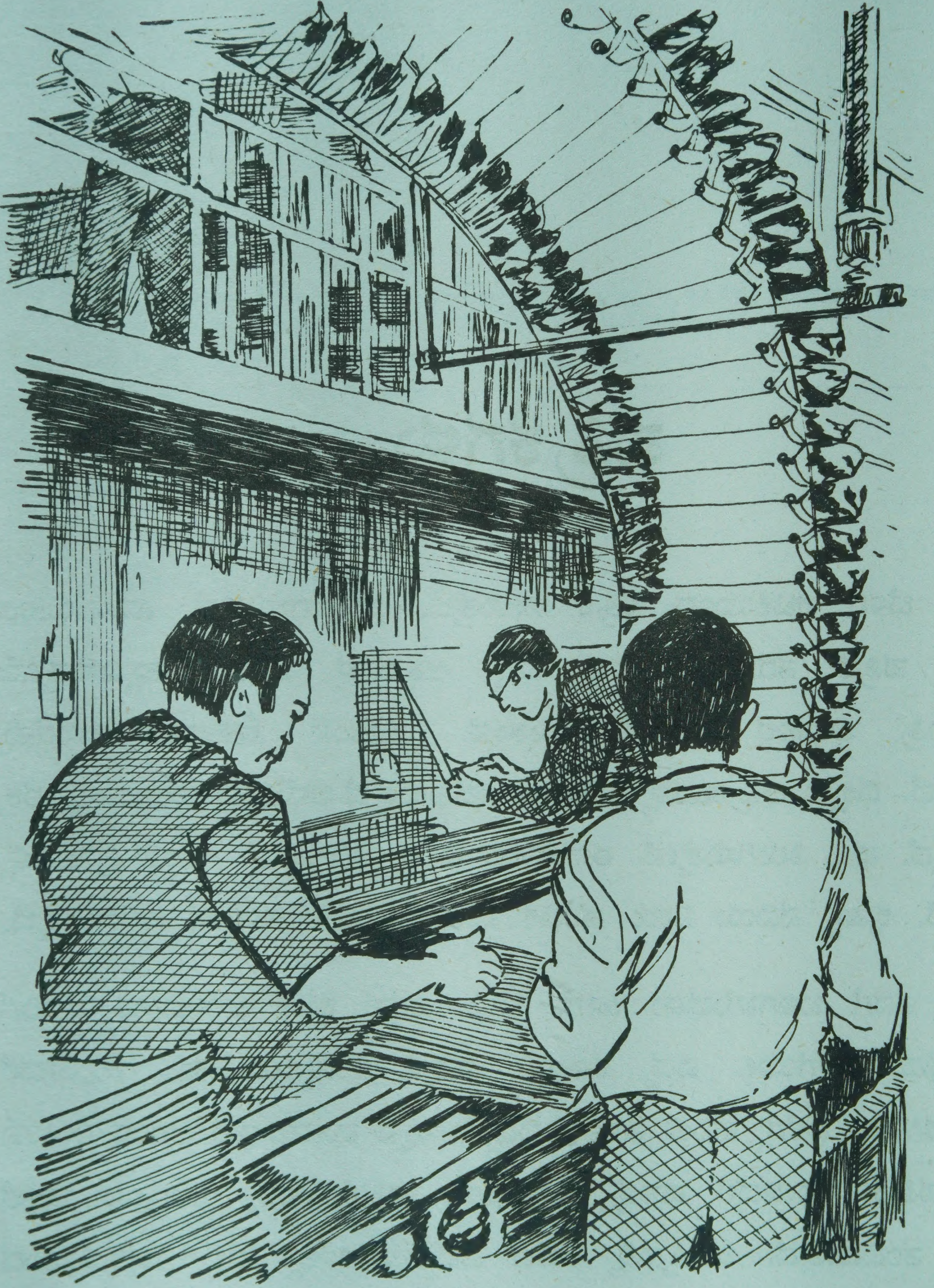

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎಚ್ಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು ಪತ್ರಿಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ದಪ್ಪ ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಭೂಕಂಪ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ನುಂಗಿರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬಡಿದಾಟ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅಮೆರಿಕದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಹರಿದಿರುತ್ತದೆ. ಪುಟ ತಿರುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈರುಳ್ಳಿಯ ಬೆಲೆ ಇಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಕ್ರಿಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ.

ನನಗೆ ಬೆಳಗಾಗುವುದು ಹೀಗೆ. ಓದು ಬರಹ ಕಲಿತ ಬಹುಪಾಲು ಜನರಿಗೆ ಬೆಳಗಾಗುವುದು ಹೀಗೆಯೇ. ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೈಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮುಖ ತೊಳೆಯದಿದ್ದರೆ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆಗುವ ರೀತಿಯ ಕಸಿವಿಸಿ. ಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಧಾನ. ಪತ್ರಿಕೆ ನಮ್ಮ ಅಂಗೈಯ ಮೇಲೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ತಂದಿಡುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳಲ್ಲಾದ ಜಗತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೆಣೆಯುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯೇ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವುದು

ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂಟಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಓದಲು ಬಾರದವರಿಗೂ ವರ್ತಮಾನ ಬೇಕು. ಯುದ್ಧಗಳ ಸುದ್ದಿ ಬೇಕು. ಪೇಟೆಯ ಧಾರಣೆ ಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾಚಾರ ಬೇಕು. ಇವು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಒಂಟಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಓದು ಬರಹ ಬಲ್ಲವರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ .

ಹೀಗೆ ದಿನದ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹಿಂಜಿ ನೋಡಿ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಗುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯ ಸುದ್ದಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸುದ್ದಿಗಳಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ಬರಹಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವವರು ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳಿಗೂ ಜಾಗವಿರುತ್ತದೆ. ಜನ ತಮಾಷೆಯಿಂದ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಗುರ ರೀತಿಯ ಬರಹಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ದಿನದ ಭವಿಷ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ನಗಿಸುವ, ಸಣ್ಣಕತೆ ಹೇಳುವ ಚಿತ್ರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಲೇವಡಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಿತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸುದ್ದಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಂಗತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲದೆ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ತಿಂಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬರಹಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ರಂಜನೆಗಾಗಿ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುದ್ದಿ, ಬರಹಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ, ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ, ವ್ಯವಹಾರ ಉದ್ಯಮ ಇವುಗಳಿಗೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಕೃಷಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ, ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಇರಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸುದ್ದಿ, ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ, ಹರಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ಜನರನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತದೆ. ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡಲು ನೋಡುತ್ತವೆ. ಜನ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜಕಾರಣದ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದೇ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಬಡತನ. ಎರಡನೆಯದು ಅವಿದ್ಯೆ. ಓದು-ಬರಹ ಕಲಿತವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದುವವರು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಉಣ್ಣಲಾಗದ ಜನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಓದುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಜನರ ನಡವಳಿಕೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಆದರೂ ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಇತಿಹಾಸ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಲೇ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ

ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಅನುಕೂಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೂಪಗೊಂಡ ನಂತರವೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಆರಂಭವಾದದ್ದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಆದರೆ, ಇದೊಂದು ಉದ್ಯಮವಾಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವರ್ತಕನಾಗಿದ್ದ ಆಗಸ್ಟೀನ್ ಹಿಕ್ಕಿ ಎಂಬಾತ, 'ಹಿಕ್ಕೀಸ್ ಗೆಜೆಟ್' ಅಥವಾ 'ಬೆಂಗಾಲಿ ಗೆಜೆಟ್' ಎಂಬ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ. ಇದೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆ. ಮುಂದೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

'ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ' ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆ. ಇದು ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಈಗ ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರದಲ್ಲೂ 'ಕನ್ನಡ ವಾರ್ತಿಕ' ಬಂತು. ಇದನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ 'ಮೈಸೂರು ವೃತ್ತಾಂತ ಭೋಧಿನಿ' ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನಂತರದ ಕೆಲವೇ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಡ್ಕಿಯಿಂದ 'ಹಿತೇಚ್ಚು' ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಮೂರು, ಬೆಳಗಾವಿಯಿಂದ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಈ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಾಲುರಿದವು. ಮುದ್ರಣ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದಂತೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬಹುಬೇಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುದ್ರಣ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇದು ಬೆಳೆದಂತೆ

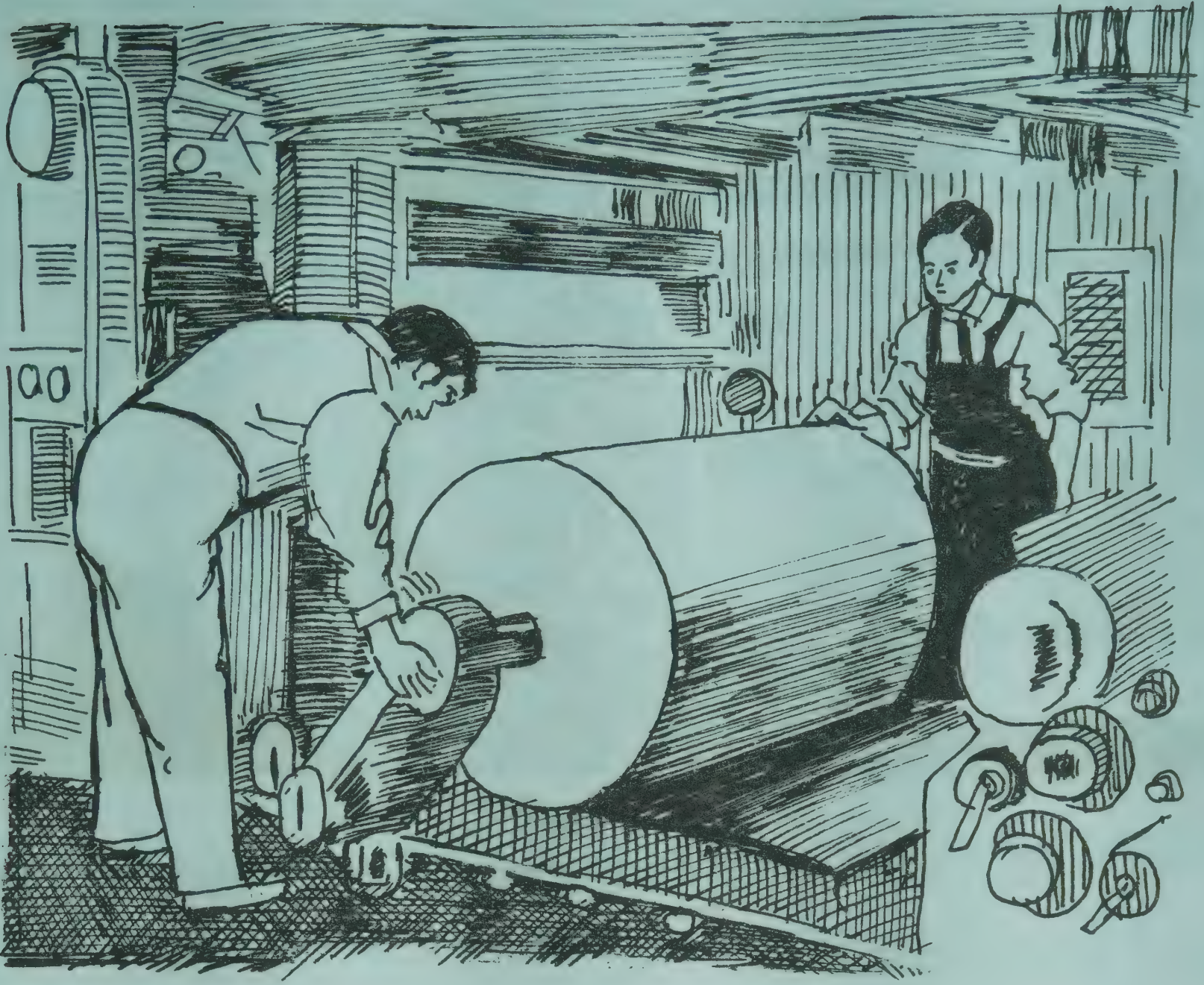
ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಮೊಳೆ ಜೋಡಿಸುವ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದವು. ತಂತಿ, ದೂರವಾಣಿ, ಫ್ಯಾಕ್ಸ್, ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯ ರವಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳು ಬಂದವು. ಇದರಿಂದ ಮುದ್ರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಓದುಗರಿಗೆ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೂ ಅದ್ಭುತ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮುದ್ರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪ್ರತಿಗಳು ಕೆಲವೇ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಉಹೆಗೆ ನಿಲುಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬಹುದು. ಪೆನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆಯೇ ಪತ್ರಕರ್ತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಅಗಾಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷದ ಪ್ರಸಾರ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಿರುವ ಕನ್ನಡ ದೈನಿಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಮುದ್ರಿಸುವ ಪ್ರತಿಗಳು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಸಾರ ದಾಟಿದ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಸಾರದ ಗಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ತಿಂಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿವೆ.

ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದರೆ ಎಂಟು ಪುಟ ಇರಬಹುದು. ಹತ್ತು, ಹನ್ನೆರಡು, ಇಪ್ಪತ್ತು ಪುಟಗಳವರೆಗೂ ಇರಬಹುದು. ಆಗಲೂ ಅದು ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ಬಿಸಾಡಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಒಂದು

ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಗದ

ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ದುಡಿದಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಲದ ಜೊತೆ ಸೆಣಸಾಟ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳ ನಡುವೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆದು ಪತ್ರಿಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಕಚೇರಿ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪ ಸಂಪಾದಕರಿರುತ್ತಾರೆ. ವರದಿಗಾರರಿರುತ್ತಾರೆ, ಕರಡು ತಿದ್ದುವವರಿರುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕಲಾವಿದರಿರುತ್ತಾರೆ. ಪೋಟೋಗ್ರಾಫರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ವಿನ್ಯಾಸಕಾರರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಒಂದು ವಿಭಾಗವೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇರೆಯೇ ಜಗತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನ

ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕಂಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದು

ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪರಿಣತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಕೆಲಸಗಾರರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟಪುಟಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ, ಜೋಡಿಸುವ ಎಣಿಸುವ, ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸುವವರೆಗಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಯಂತ್ರಗಳೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಕಟ್ಟು ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಏಜೆಂಟರ ವಿಳಾಸವಿರುವ ಚೀಟಿ ಅಂಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದಂತೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ವ್ಯಾನಗಳ ಮೂಲಕ. ಬಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ, ರೈಲು, ವಿಮಾನಗಳ ಮೂಲಕ. ಯಾವುದು ಅನುಕೂಲವೋ ಅದು. ಓದುಗರನ್ನು ಅತಿ ಬೇಗ ತಲುಪುವುದೊಂದೇ ಗುರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ತನಗೆ ಸರಿಕಂಡ, ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿಯ ಕತ್ತಲೆ

ಹರಿಯುವ ಮುನ್ನವೇ ಈ ಕಟ್ಟುಗಳು ಏಜೆಂಟರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಏಜೆಂಟರು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಡೆದು, ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ತುದಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹುಡುಗರು ಚಿಗರೆ ಮರಿಗಳಂತೆ ಸಾಗಿ, ಮಲಗಿರುವ ಓದುಗರ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಸೆದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪತ್ರಿಕಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಡೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಭಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗವೂ ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ತನಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರೀಡಾ ವಿಭಾಗ, ಆಟಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವ ಸುದ್ದಿಯೇ ಪತ್ರಿಕಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಟದ ವರದಿಗಾರರಿರುತ್ತಾರೆ. ವರದಿಗಾರರು ನೀಡುವ ವರದಿಗಳಲ್ಲದೆ ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೂ ಆಟಗಳ ಸುದ್ದಿಗಳು ಬರಬಹುದು.

ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಖ್ಯ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ವರದಿಗಾರರು ಕಳುಹಿಸುವ ವರದಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸುದ್ದಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಕಳಿಸಿರುವ ಸುದ್ದಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪುಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಸಂಪಾದಕರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾ ಸಂಪಾದಕರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಧಾರಣೆ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಭಾಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯ

ವಿಭಾಗ ಇರಬಹುದು. ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ ಇರಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಭಾಗಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸುದ್ದಿ ವಿಭಾಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಮಾಡಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು, ವರದಿಗಾರರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವರದಿಗಾರರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಳಿಸುವ ಸುದ್ದಿಗಳು, ಪೋಟೋಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸುದ್ದಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಸುದ್ದಿಗೆ ತಲೆ ಬರಹ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಯಾವಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉಪಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ನೀಡಲು, ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲು, ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ಉಪಸಂಪಾದಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಭಾಗ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಭಾಗದ ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು ಸುದ್ದಿಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ಸುದ್ದಿಯೆಲ್ಲ ಬರುವುದು ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯ ಉಪ ಸಂಪಾದಕರ ಸಲಹೆಗಳಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಗರದ ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಗಾರರ ವಿಭಾಗವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ವರದಿಗಾರರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೂ ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತ, ಇಡೀ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವವರು ಸುದ್ದಿ ಸಂಪಾದಕರು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸುದ್ದಿಯೂ ಇವರ ಸಲಹೆಯಂತೆಯೇ ರೂಪ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ.

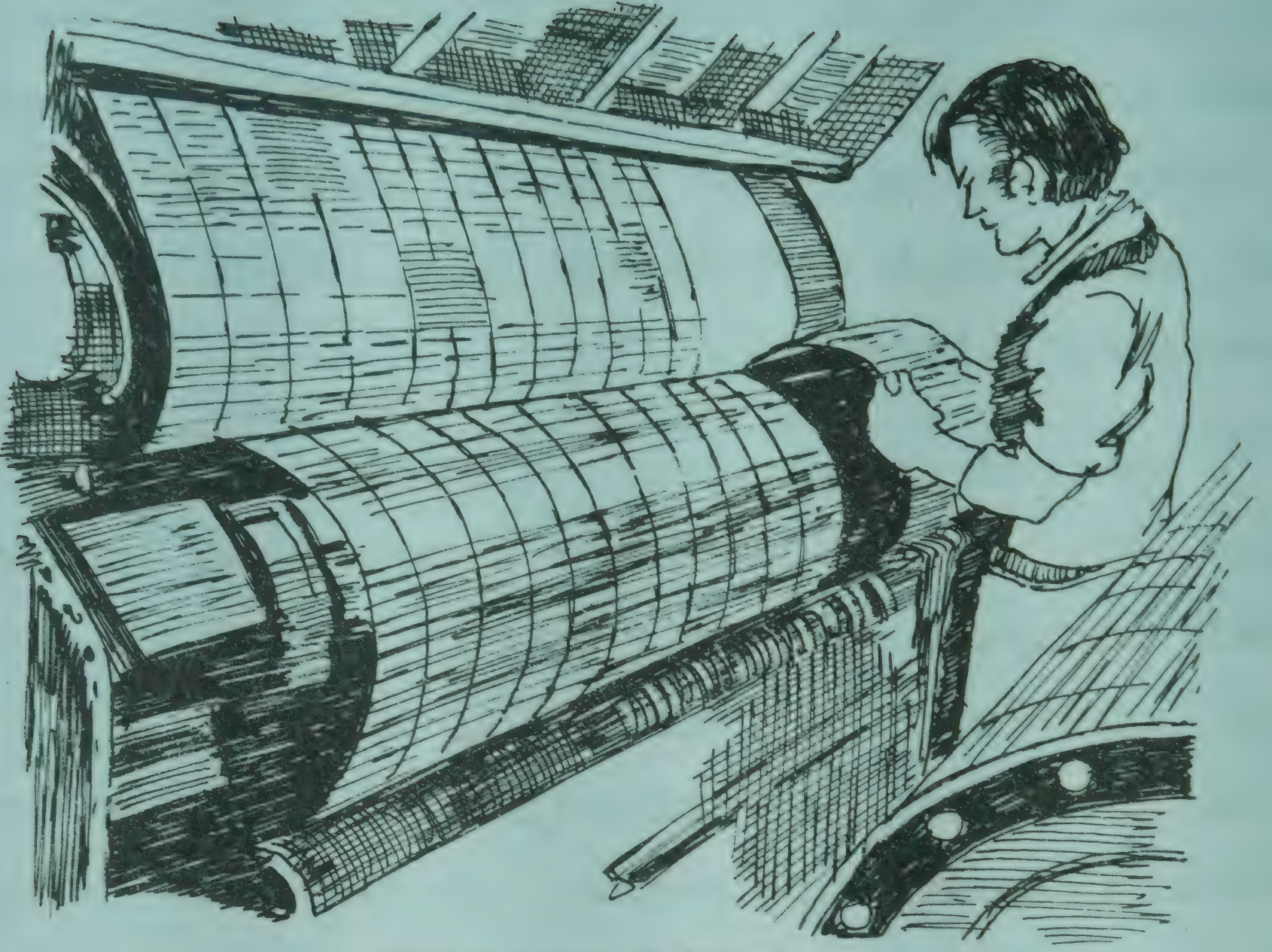
ಇಡೀ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಲ್ಲ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಸಂಪಾದಕರು. ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಟ್ಟು ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ನಿಲುವು, ಚಹರೆ, ಅಂತರಂಗ, ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲಕ್ಕೆ ಜೀವ ಕೊಡುವವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಕರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ತೋರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ, ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಂಪಾದಕರ ಧೈರ್ಯ ಎದೆಗಾರಿಕೆಗಳೇ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಲೇಖನ ಬರೆಯಲು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹಗಾರರಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪಾದಕೀಯಗಳನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಪಾದಕರೇ ಬರೆಯಬಹುದು. ಬರೆಯದೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಬೇಕು, ಯಾವ ನಿಲುವು ತಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಕ, ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹಗಾರರು, ಸುದ್ದಿ ಸಂಪಾದಕರು, ಮುಖ್ಯವರದಿಗಾರರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಉಪಸಂಪಾದಕರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ದಿನ ಬರೆಯುವ ಸಂಪಾದಕೀಯ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ.

ಪತ್ರಿಕಾಲಯ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಪಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಪ್ರತಿ ಪಾಳಿಯಲ್ಲೂ ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು, ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಉಪ ಸಂಪಾದಕರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೇ ಗಳಿಗೆಯ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ನಡೆದು ಪತ್ರಿಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಕಾಲದ ಜೊತೆ ನಡೆಯುವ ಹೋರಾಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಉಪಸಂಪಾದಕರ, ಮುಖ್ಯ ಉಪಸಂಪಾದಕರ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಏರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಪತ್ರಿಕಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ? ತಂತಿ, ದೂರವಾಣಿ, ಫ್ಯಾಕ್ಸ್, ಅಂಚೆ, ಟೆಲಿಕ್ಸ್ ಅಲ್ಲದೆ ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾ

ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ

ಕಚೇರಿಗೆ ರವಾನಿಸಲು ಟೆಲಿಫ್ರಿಂಟರ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ದೂರದೂರುಗಳ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಊರುಗಳ ವರದಿಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ ಬಳಸಿ ತಮ್ಮ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಅಂತೂ ಪತ್ರಿಕಾಲಯದ ಒಳಗಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಸಿಕ್ಕುಸಿಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿನದೇ ಬೇರೆಯ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹೊರರೂಪದ ಮಾತಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಉದ್ಯಮ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಹೊರರೂಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತವೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳೇನು? ಅದರ ಧೈಯ, ತತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳೇನು ?
ಇಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆಯೇ ?

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಕ್ಷರಗಳ ಮೊಳೆ ಜೋಡಿಸಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ, ಪತ್ರಕರ್ತರೇ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯ, ಕರಡು ತಿದ್ದುವ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಬರೆಯುವುದು, ಮುದ್ರಿಸುವುದು, ಹಂಚುವುದು, ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಒಂದೇ ಜಾಗದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪತ್ರಿಕೆ ಹಂಚುವ ಹುಡುಗರವರೆಗೂ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಈ ದೇಶದಿಂದ ಓಡಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಭಾರತೀಯರ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೂ ಹೋರಾಟವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು, ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಸೆರೆಮನೆವಾಸ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗುಂಡಿಗೂ ಎದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರಿಗೆ ವರ್ತಮಾನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಹರಿದುಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಓದು ಬಾರದವರು ಓದಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಓದುವುದು ಎಲ್ಲ

ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಓದುವವರ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ನೇತಾರರಾಗಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ಮೊದಲಾದವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಿಕೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಣಗಳಿಸುವ ಉದ್ಯಮವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಾಧನ ಆಗಿತ್ತು. ದೇಶ ಪ್ರೇಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶ ಭಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನು ಬರೆಯಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಯಾರ ಅಡತಡೆಗೂ ಹೆದರದೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಲೇಖನಿಗೆ ಯಾರ ಕಡಿವಾಣವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅದೊಂದು ಬಲಿದಾನ, ತ್ಯಾಗ. ಹೋರಾಟ, ಸಮರ್ಪಣ, ಬೆವರನ್ನು, ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಸುವ ಕಾಯಕ. ಆಗ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣವಾಗುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ.

ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪೂರ್ತಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ನಡೆಸುವುದೊಂದು ಭಾರಿ ಉದ್ಯಮ. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲ, ಕೋಟಿಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇಡುವ ಉದ್ಯಮ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಬೇಕು. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು ಬೇಕು. ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲ ಬೇಕು. ನೂರಾರು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಬರೆಯುವುದಲ್ಲ. ಅಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ ಈ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಪರಿಣತರು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ವೇತನ ಭತ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಉಳಿದ ವಿಚಾರಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಒಳಗೇ ಒಡೆದು ಚೂರಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿ ಬೆಸೆಯುವಲ್ಲಿ ಸೋತಿದೆ.

ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ. ಈ ಮಾತು ಬಂದಕೂಡಲೇ ಲಾಭ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕುವವನು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಲಾಭ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ಲಾಭ ಗಳಿಸುವ ದಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕುವ, ಲಾಭಗಳಿಸುವ ಆತ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ, ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲ ಉದ್ಯಮಗಳಂತೆ ಇದೂ ಒಂದು ಉದ್ಯಮ. ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳದಂತೆ ಆತ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಲು ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಮುಂದಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತ್ರ. ಜನಾಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಅದಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅದು ಟೀಕಿಸಬಹುದು. ಆಡಳಿತದ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನೆರವಾಗಬಹುದು. ತಾನು ಕಂಡ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಜನತಂತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗಿರುತ್ತವೆ. ಶಾಸಕಾಂಗ, ಕಾರ್ಯಾಂಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗಗಳಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಜನತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳಿಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಜನತಂತ್ರದ ಬಯಕೆ.

ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಜನರನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೀಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳದೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ದೊಡ್ಡದೇ. ಯಾರೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ತರುವಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮದು ಜನತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳೆರಡೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳೆ. ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂಡವಾಳದ ಉದ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಹಣ ಹಾಕಿದವರು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಇವರೇ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರು, ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಲ್ಲವರೂ ಇವರೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಪಾದಕರು ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಅಡಿಯಾಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಸಂಪಾದಕರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಲ್ಲರು. ಸಂಪಾದಕರು ತಮ್ಮ ಕೈ ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬಲ್ಲರು. ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಗಾರರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಹಣ, ಆದಾಯ. ಈ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಮೂಲ ಜಾಹಿರಾತಿನದು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಗಿರಾಕಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಜಾಹಿರಾತು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಹಿರಾತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಂಗುಲ ಅಂಗುಲ ಜಾಗವೂ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಾಲಿಕರು ಜಾಹಿರಾತುದಾರರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆಚೆ-ಈಚೆ ಸರಿಯುವುದೂ ಉಂಟು.

ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಹಿರಾತು ನೀಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾಹಿರಾತಿನ ಹಣಕ್ಕೆ ಕಾದು ಕೂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋಗಲಾರವು. ಹಾಗೆಯೇ ಜಾಹಿರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿರುದ್ಧವೂ ಹೋಗಲಾರವು. ಈ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಮವನ್ನು

ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡದ ಸರ್ಕಾರವೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆಸುತ್ತಿರಲಿ ಎಂದು ಈ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಉದ್ಯಮಿಗಳೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಉದ್ಯಮಿಗಳೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಂಡವಾಳದಾರರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಹಣ ನೀಡುವ ಉದ್ಯಮಿ, ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಸಹಜ. ರಾಜಕಾರಣಿ, ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ, ಅನುಕೂಲವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನೋಡುವುದು ಸಹಜ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿ, ರಾಜಕಾರಣಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಿ, ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಸೇರಿಹೋಗಿ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಮಿಯ ಹಿತ ಕಾಯಲು ನೋಡುತ್ತದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಈ ಜಾಹಿರಾತಿನಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಜಾಹಿರಾತನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ತೋರಿರಬಹುದು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಜಾಹಿರಾತು ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ಅವರು ಆಗಲೇ ಅರಿತಿದ್ದರು. ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಿರಿಮೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಜಾಹಿರಾತಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಾಪದ ಹಣವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆ ನಡೆಸಿದರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.

ಜಾಹಿರಾತಿನ ಉದ್ಯಮದ ರಾಜಕಾರಣದ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳದ ವಿಷ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ? ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಯುವುದೇ ? ಬಂಡವಾಳದಾರರ ಆದಾಯದ

ಮೂಲವನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವ ಪತ್ರಿಕೆ ಅವರ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡುವುದೇ ? ತನ್ನ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಂಡವಾಳದಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಜನರನ್ನು ಸುಲಿಯುವುದರ ಮೂಲಕವೇ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದಂತೆ, ಪತ್ರಿಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸಿದ ಉದ್ಯಮಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಜನಹಿತ ಎಂಬುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡವಾದ ವಸ್ತುವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯಮಿಯ, ಬಂಡವಾಳದಾರನ ಚದುರಂಗದಾಟದ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಇಲ್ಲವೇ ? ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳ ಬೇಡದ ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ನಿಜವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಜಾಹಿರಾತಿನ ಮರ್ಜಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಅವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಉದ್ಯಮಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹೆದರುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಜಾಗೃತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಜನತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತು ಬಂದರೆ ಅನೇಕ ಸೋಜಿಗಗಳು ಕಾಣತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಜನರ ಭಾಷೆಗೆ ಕಸುವು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕೈ ಕಾಲು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಗಳು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವರ ಸುತ್ತಲಿನ ಜಗತ್ತು ಜೀವ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲರ ಚರ್ಚೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಪರಿಹಾರ

ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕೃಷಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಬೀಜ, ತಳಿ, ಎಲ್ಲ ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ಬಹುಪಾಲು ನಗರದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು. ನಗರವನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು. ಅಂದರೆ ನಗರದ ಜನರನ್ನು, ನಗರದ ಬದುಕನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು. ನಗರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ. ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಯ ಕಸವನ್ನು ಎತ್ತದಿದ್ದರೆ ಮುಖ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚರಂಡಿಯ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹರಿಯದಿದ್ದರೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರೆಯುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ. ಇವೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳೇ. ಆದರೆ ನಮ್ಮದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ದೇಶ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಾಲು ಭಾಗ ಜನರಿರುವ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಮುಖವಾಣಿಯಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ? ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪಾಡೇನು ? ಅವುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಬೇಕು ?

ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿದರೆ ಅವುಗಳ ರೂಪವೇ ಬದಲಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಕಾಣತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ, ನದಿ, ಗುಡ್ಡ, ಕೆರೆ, ಕಾಲುವೆ ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ನಾರುವ ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿ ಎಲ್ಲರ ಮೂಗುಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಕಕ್ಕಸುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಯಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರುವವರ ತೊಂದರೆಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಬದುಕುವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನ, ತೊಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕುಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನೀರು ಕೆಟ್ಟರೆ, ಬೆಳೆ ಹಾಳಾದರೆ, ರೋಗ ಹಬ್ಬಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಭಾಗವನ್ನು ಕಾಡುವ ಹಂದಿಗೋಡು ಕಾಯಿಲೆ, ಮಂಗನ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಲು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾದವು ? ಇಂಥ ಹತ್ತಾರು ಮಾರಿಗಳು ಈಗಲೂ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರದೆ ಇರಬಹುದು.

ಕೆರೆಗಳು, ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ -ಗತಿ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಬಳಸುವ ತಳಿಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಮೇಲೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಶಾಲೆಗಳು ಹೇಗಿವೆ ? ಅಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹೇಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಓದಲು ಪುಸ್ತಕ ಸಿಕ್ಕಿವೆಯೇ ? ಉಡಲು ಬಟ್ಟೆ ಇದೆಯೇ ? ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಅವರನ್ನು ತಲುಪಿದೆಯೇ ? ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ದೀಪ ಇವೆಯೇ? ಇವೆಲ್ಲ ಯಾವತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯ ಮೂಲಗಳಾಗಿಲ್ಲ.

ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಆ ಕಡೆ ತುಸು ಮುಖ ತಿರುಗಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಚುನಾವಣೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದು ಬಹು ಜನರಿರುವ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಭಾಗದ ಜನರಿಂದಲೇ. ಆಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುತ್ತವೆ. ವರದಿಗಾರರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಆಗಲೇ. ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರೂ ಸಿಕ್ಕದಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ಚಿತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಆಗಲೇ. ಆದರೆ ಅವರ ಗಮನವೆಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ. ಮತದಾರನ ಚುನಾವಣೆಯ ಅರಿವಿನ ಮೇಲೆ. ಅವನು ಯಾರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ, ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ ನೀಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಬೆವರು ಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಗಾರರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಆರಂಭ. ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಇದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಯದು. ಈಗಿನ ಗ್ರಹಿಕೆಯಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸುದ್ದಿಯ ಮೂಲ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು. ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಬದಿಗೆ ಸರಿಸಿದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬರಡಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭಯ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯೇ ಸಿಕ್ಕದೆ ಪುಟಗಳು ಖಾಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭೀತಿ. ಮುಖಪುಟಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳೇ ಬೇಕು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ಬೇಕು. ಒಂದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿ ಹತ್ತು ಸಲ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸುದ್ದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸುದ್ದಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸುದ್ದಿಗಳಿಗೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಐವತ್ತಾರು ಜನ ಸತ್ತರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬರೆಯಲು ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸತ್ತವರ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ. ವರದಿಗಾರನ ಕಣ್ಣಿಗಿಂತ, ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚು.

ಇದು ಒಂದಿಷ್ಟು ಬದಲಾದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವವರೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಾಯಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬವಣೆಯನ್ನು ರಾಜಕಾರಣಿ ವಿವರಿಸಲೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ನೂರಾರು ಬವಣೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸುದ್ದಿಯ ಮೂಲಗಳು ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಸುದ್ದಿಯ ಗ್ರಹಿಕೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಪತ್ರಿಕೆಯ ರೂಪ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ರಾಜಕಾರಣವೊಂದೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ, ಬೆಳೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗು ಎಲ್ಲ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮುಖವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗಲೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕೊರತೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕ ಎಂದರೆ ಸಿನೆಮಾ ಜಗತ್ತು. ಸಿನೆಮಾ ಎಂದರೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡ ಸುದ್ದಿಗಳು. ಚಿತ್ರೀಕರಣದ ಆರಂಭದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಬಿಡುಗಡೆಯವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಸುದ್ದಿಗಳು. ತಾರೆಯರ ಜೊತೆ ನಡೆಸಿದ ಮಾತುಕತೆಯ ಬರಹಗಳು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಚಿತ್ರಗಳು. ಜಾಹಿರಾತುಗಳು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕುಕ್ಕುವ ಬಣ್ಣಗಳು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಗಾಗ ನಾಟಕದ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು. ನಾಟಕ ಎಂದರೆ ಸಮಗ್ರ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ನಾಟಕ ತಂಡಗಳು ಆಡುವ ನಾಟಕಗಳು ಅವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಚೂರು ಜಾಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡಿ. ಅದು ಎಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಭಿನ್ನ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ವಿವಿಧ ಕಲೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವಿದೆ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಯಲಾಟಗಳಿವೆ. ತೆಂಕು ತಿಟ್ಟು, ಬಡಗುತಿಟ್ಟು, ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕುಣಿತವಿದೆ. ಸೋಮನ ಕುಣಿತವಿದೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕುಣಿತವಿದೆ. ಕೋಲಾಟವಿದೆ. ಸೂತ್ರದ ಬೊಂಬೆಯಾಟವಿದೆ. ವೀರಗಾಸೆಯಿದೆ. ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು ಸೋಜಿಗಪಡುವಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ, ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳು ಊರೂರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪು ಮಾಡುತ್ತ, ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತ ಬದುಕುತ್ತಿವೆ. ನೂರಾರು ಕಲಾವಿದರು ಈ ಕಸುಬನ್ನೇ ಆಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಬದುಕಿನ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಈ ನಾಟಕಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಕರಾವಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಂಡಗಳು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಐದಾರು ತಿಂಗಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತ ತಿರುಗಾಟ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಹತ್ತಾರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕಲಾವಿದರು ಇದನ್ನು ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಜನ ಸಮುದಾಯ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಜಾನಪದ ಗಾಯಕರ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಪಂಚವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಗಾಯನ ವೃತ್ತಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಜಾನಪದದ ಈ ಕಲೆಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಬದುಕಿನ ಕಷ್ಟ ಕೋಟಲೆಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿ ಈ ಕಲೆಗಳು ನಾಶವಾಗುವ ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು.

ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅತ್ತ ನೋಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಕೊರತೆಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳು ಇವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಗಮನಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಸಿಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ? ಈ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವರ ಕಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವಂತಿದ್ದರೆ ? ನಮ್ಮ ಈ ಕಲೆಗಳು ಅವನತಿಯ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಅಭಿರುಚಿಗಳೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಭಿರುಚಿಗಳು. ಈ ವರ್ಗದ ಆಸಕ್ತಿಗಳೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಆಸಕ್ತಿಗಳು. ಇವರ ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ರಂಗಭೂಮಿಯೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಜಾನಪದ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರದ, ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಅಲ್ಪ ಜಾಗ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಜಗತ್ತು ಬಹಳ ಸೀಮಿತ ಜಗತ್ತು ಆಗಿ ಉಬ್ಬಸಪಡುವಂತಾಗಿದೆ.

ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಇದೇ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಫಲವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅದೂ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರುಗಳ ಭಾಷೆ. ಧಾರವಾಡದ, ಬೆಳಗಾವಿಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ನಿಜ. ಯಾವ ಕಡೆಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಬಳಸಬೇಕು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ - ಧಾರವಾಡದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಅದು ಮೈಸೂರಿನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನ ಕನ್ನಡ ರಾಯಚೂರಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿ ಒಂದು ಒಪ್ಪಿತ ಗ್ರಂಥ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೊಗಡಾಗಲೀ, ಕಸುವಾಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ ? ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ತತ್ವವೇ. ಅಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ದೂರಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆದರೆ, ಪ್ರಬಲವಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಾವ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಶೈಲಿಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಸಾರ ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗುವ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಚೆಲುವು ಇಂಥ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೇ ಸ್ಪೂರ್ತಿ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೂ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನುಕರಣೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿರುತ್ತದೆ. ಬರೆಯುವ ರೀತಿ, ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಕ್ರಮ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೇ ಮಾದರಿ. ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸೊರಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ

ಈ ಅನುಕರಣಶೀಲ ಗುಣವೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಈ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಂದದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು, ಭಾರತದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವುದು ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಜಾಯಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಪಿ.ಟಿ.ಐ., ಯು.ಎನ್.ಐ. ಮುಂತಾದ ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸುದ್ದಿ ಕೊಡುವುದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಭಾರತೀಯರು. ಅಂದರೆ ಇವರ ಮನೆಯ ಮಾತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಲ್ಲ (ಕೆಲವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿರಬಹುದು). ತಾಯಿ ಭಾಷೆ ಬೇರೆ. ಬರೆಯುವ ಭಾಷೆ ಬೇರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಭಾಷೆಯೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿ

ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾರಾಟದಂಗಡಿ

ರೂಪ ಪಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅನುವಾದದ ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮರು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುವಾದ ಎಂದರೆ ಅನುವಾದವೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಭಾಷಾ ಚೆಲುವು ಮುಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊಸ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಪದವಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೊಸ ಫಸಲು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಕರ್ತರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ನೋಟ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಯೂ ಚಿಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಬಂಡವಾಳಗಾರನ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಿ ಹಲವು ಬಂಡವಾಳದಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ, ಬಂಡವಾಳ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇಡೀ ಸಮುದಾಯ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

* * *

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಪದವಿ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ 'ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ವಿಭಾಗ'ವನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಇದರ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ. ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಸುವ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ನಾಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರನ್ನು, ಭಾಷಾತಜ್ಞರನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅವರೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಲಹೆ, ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಯಿತು. ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ಮುದ್ರಣ ವಿನ್ಯಾಸ, ಚಿತ್ರಗಳ ಮಹತ್ವ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮಿತಿಯು ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚಿಸಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತು.

ನವಸಾಕ್ಷರರಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮಾದರಿ, ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾಷಾತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಭವಿ ಕ್ಷೇತ್ರಸಹಾಯಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಆಯ್ದ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವವರಿಂದ ಅದರ ಗುಣದೋಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಯಿತು; ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಾಯಕರು ನೀಡಿದ್ದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ನವಸಾಕ್ಷರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಲಾಯಿತು; ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಲಾವಿದರು ವಿಷಯಗಳಿಗೊಪ್ಪುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನವಸಾಕ್ಷರರ ಬಳಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಅವರ ಮುಂದೆ ಪರಿಸಿ ನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಹೊರತು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲ. ನೃಪತುಂಗ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು "ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್". ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ವಿವೇಕದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಜನ ಚದುರರು. ಹೀಗೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅಕ್ಷರದಲಿತರನ್ನಾಗಿಯೂ ಉಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಕಲಿಸುವ ಹೊಣೆ ಸರ್ಕಾರಗಳ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಕ್ಷರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕಲಿತವರು ಮರೆಯದಂತೆ, ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ನಾಡಿನ ಹಲವು ವಿದ್ಯಾಂಸರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪತಾಳಿದೆ. ನವಸಾಕ್ಷರರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುವ ಉನ್ನತ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳು. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಲೋಕಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀಲೂಕೋಸ್ ವಲ್ಲತ್ತರೈ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಓದುಗರು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ
ಕುಲಪತಿಗಳು
